

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีกับคุณภาพรายงานการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในอำเภอเมืองเชียงราย มีระเบียบวิธีการศึกษาดังนี้

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษานี้ประกอบด้วย

3.1.1.1 ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี หมายถึง ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีของนักบัญชี ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 3 (IES 3) ซึ่งประกอบด้วยทักษะ 5 ด้าน ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ

3.1.1.2 คุณภาพรายงานการเงิน หมายถึง คุณสมบัติที่ทำให้ข้อมูลในงบการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบกันได้

3.1.2 ขอบเขตประชากร

ในการศึกษานี้ ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ธุรกิจ SMEs ในอำเภอเมืองเชียงราย ที่มีการจัดทำรายงานการเงินด้วยนักบัญชีของธุรกิจเอง ประชากรในการศึกษากำหนดเฉพาะธุรกิจที่มีการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล จำนวน 335 ราย ที่มีรายชื่อในสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมระบบออนไลน์, 2551) โดยแยกเป็นลักษณะของการจดทะเบียน ดังนี้

รูปแบบของธุรกิจ	จำนวน
1. บริษัทจำกัด	191
2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด / ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน	144
รวม	335

3.1.3 ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษากำหนดเฉพาะธุรกิจที่มีการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล โดยมีรายชื่อในสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวนทั้งหมด 335 ราย ดังนั้นเพื่อให้ได้ผลการศึกษาเป็นที่น่าเชื่อถือทางสถิติ จึงได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบประชากรจากจำนวน 335 ราย ซึ่งขนาดตัวอย่างของกลุ่มประชากรควรจะเป็น 10 - 15 % ของประชากรทั้งหมด (นราศรี ไวนิชกุล, ชุศักดิ์ อุดมศรี. 2548) ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$335 \times 10\% = 33.50$$

จากการคำนวณ ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 33.50 ราย เพื่อให้การศึกษาสมบูรณ์จึงกำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 50 ราย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือ ธุรกิจ SMEs ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลซึ่งมีนักบัญชีของกิจการจัดทำรายงานทางการเงินเอง จำนวน 50 ราย และใช้วิธีการเลือกตัวอย่างโดยไม่คำนึงถึงความน่าจะเป็น โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling)

3.2 วิธีการศึกษา

3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มตัวอย่างในอำเภอเมืองเชียงราย จำนวน 50 ราย ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ผู้บริหารของธุรกิจ SMEs ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลซึ่งมีนักบัญชีของกิจการจัดทำรายงานทางการเงินเอง

3.2.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดและทฤษฎีโดยศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ เอกสาร ตำราทางวิชาการ งานวิจัย สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เป็นต้น

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและสถานประกอบการ

1.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ ระดับการศึกษา สาขาวิชาเอก ตำแหน่ง รูปแบบของธุรกิจ ทุนจดทะเบียน ลักษณะของกิจการ ระยะเวลาที่ประกอบกิจการ จำนวนพนักงาน ผู้ทำบัญชีของกิจการ

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับพนักงานบัญชีของกิจการ เช่น จำนวนพนักงานบัญชี วุฒิการศึกษา อายุ เงินเดือน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีโดยรวม ประกอบด้วย ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะทางการบริหารองค์กร และการจัดการธุรกิจ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานการเงิน ประกอบด้วย ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบกันได้

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม จะนำมาวิเคราะห์ โดยแบ่งได้ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากร ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีโดยรวมกับคุณภาพรายงานการเงิน และตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานการเงิน ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยาย และ การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีโดยรวมกับคุณภาพรายงานการเงิน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ซึ่งเป็นค่าที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปร ซึ่งได้แก่ ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี กับ คุณภาพรายงานการเงิน

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นมืออาชีพนักบัญชีกับคุณภาพรายงานการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในอำเภอเมืองเชียงราย ใช้คำถามลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด โดยในแต่ละระดับความเห็นมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (กนกทิพย์ พัฒนาพิวพันธ์, 2543)

<u>ระดับคะแนน</u>	<u>ระดับความเห็น</u>
5	เห็นด้วยมากที่สุด
4	เห็นด้วยมาก
3	เห็นด้วยปานกลาง
2	เห็นด้วยน้อย
1	เห็นด้วยน้อยที่สุด

การคำนวณช่วงค่าเฉลี่ยเพื่อวิเคราะห์แปลผลแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

<u>ค่าเฉลี่ย</u>	<u>แปลผล</u>
4.50 – 5.00	มากที่สุด
3.50 – 4.49	มาก
2.50 – 3.49	ปานกลาง
1.50 – 2.49	น้อย
1.00 – 1.49	น้อยที่สุด

3.4 สถานที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัยและรวบรวมข้อมูล

ธุรกิจ SMEs ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลซึ่งมีนักบัญชีของกิจการจัดทำรายงานทางการเงินเอง ในอำเภอเมืองเชียงราย และคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

3.5 ระยะเวลาในการดำเนินการ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ระยะเวลา 4 เดือน ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2551 ถึงเดือน ตุลาคม 2551